

Beata Strzępek
Przedszkole Integracyjne Montessori w Krakowie

Sztangi numeryczne – Scenariusz zajęć indywidualnych z materiałem Montessori

Cele ogólne:

- kształtowanie umiejętności porządkowania, klasyfikowania i liczenia;
- poznawanie i stosowanie symboli i znaków.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- kojarzy ilość z liczbą;
- liczy w zakresie od 1 do 10;
- zauważa relacje między liczbami w uporządkowanym szeregu liczb.

Metody pracy:

- percepcyjne (metoda obserwacji i pokazu);
- czynne (metoda samodzielnych doświadczeń, metoda ćwiczeń);
słowne.

Formy pracy:

- indywidualna: „lekcja podstawowa” i „lekcja trójstopniowa”. (M. Montessori używa terminu „lekcja”, które ma zupełnie inne znaczenie niż jest ono obecnie rozumiane w dydaktyce i metodyce. Szczegółowe wyjaśnienie: zob. B. Surma, *Pedagogika Montessori – podstawy teoretyczne i twórcze inspiracje w praktyce*, Palatum, Łódź 2008, s. 173-174.)

Z praktyki/Practice

Środki dydaktyczne, opis materiału:

dziesięć sztang czerwono – niebieskich różniących się długością, z których najkrótsza ma 10 cm, a długość każdej następnej wzrasta o kolejne 10 cm, sztangi podzielone są na 10 centymetrowe odcinki pomalowane przemiannie na czerwono i niebiesko, dywanik w kontrastowym kolorze (Materiał przedstawiają Fot. 1 i 2).

Kontrola błędów:

- samodzielna – najkrótsza sztanga wypełnia przestrzeń pomiędzy dwiema kolejnymi sztangami – lub przy pomocy nauczyciela.
- Wiek dziecka, któremu można materiał zaprezentować: od 2,5 do 4 lat.

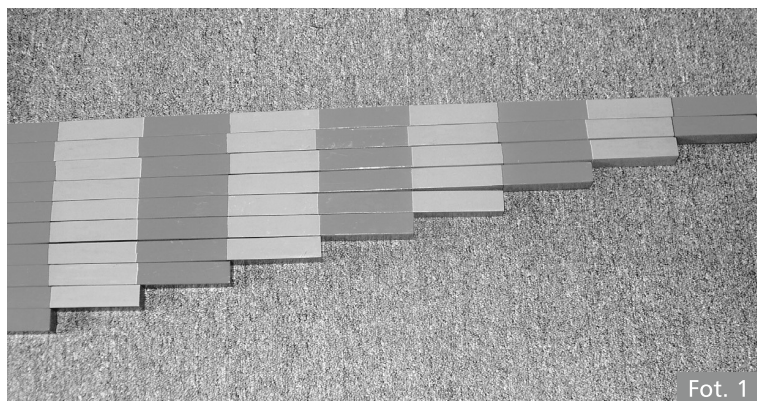
Zasób słownictwa:

- nazwy liczebników od 1 do 10;
- określenia: więcej, mniej.

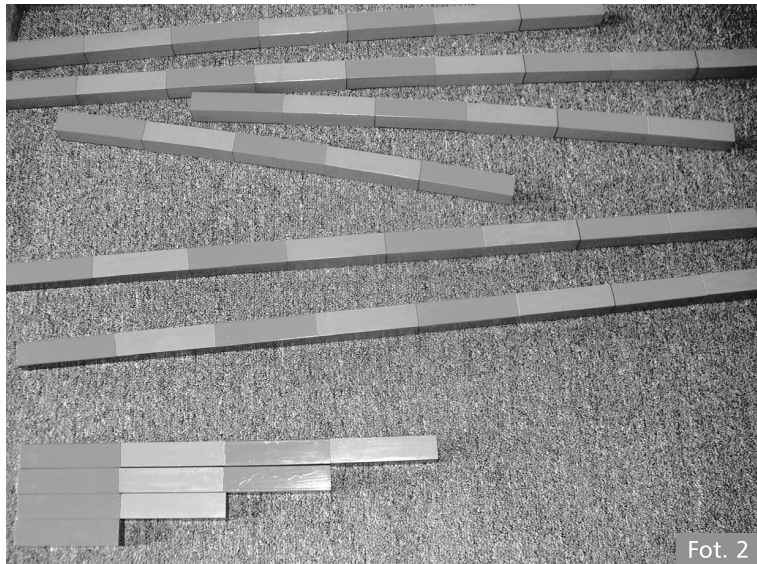
Prezentacja:

1. Dziecko rozkłada dywanik w kontrastowym kolorze (inny niż czerwony czy niebieski).

2. Nauczyciel podaje dziecku po jednej sztandze, rozpoczynając od najkrótszej, dziecko przenosi je na dywanik trzymając na końcach (pozwała to dziecku odczuć zwiększającą się długość każdej kolejnej sztangi) i rozkłada w przypadkowym ułożeniu. (Fot. 1)

3. Po przeniesieniu dziesięciu sztang nauczyciel układa na dywaniku najdłuższą sztangę wzdłuż linii prostopadłej do lewego brzegu dywanika, tak, aby czerwone części sztangi były pod czerwonymi, a niebieskie pod niebieskimi. (Fot. 2).

4. Dziecko kontynuuje układanie sztang w odpowiednim porządku wzdłuż lewego brzegu dywanika w taki sposób, aby sztangy się z sobą stykały, zawsze rozpoczynając układanie od czerwonego odcinka. (Fot. 3.)

5. Nauczyciel kładzie przed dzieckiem trzy pierwsze sztangy i wprowadza liczebniki w oparciu o trójstopniową lekcję:

Z praktyki/Practice

I. Nauczyciel bierze do ręki pierwszą sztangę i mówi: to jest jeden. Podaje sztangę dziecku, by ją dotknęło. Nauczyciel bierze drugą sztangę i mówi: to jest dwa. Dotyka każdy odcinek i liczy: jeden, dwa. Dziecko dotyka sztangi. To samo powtarza się z trzecią sztangą (po każdym kroku dziecko powtarza cały przebieg).

II. Nauczyciel miesza sztangi i prosi dziecko o pokazanie, dotknięcie, podniesienie wskazanych przez siebie sztang (np. daj mi dwa), zachęca dziecko, aby za każdym razem dotykało i liczyło odcinki sztang.

III. Nauczyciel bierze wybraną sztangę i prosi dziecko, by ją nazwało (pyta: Co to jest?).

Kolejne sztangi wprowadzane są w ten sam sposób wtedy, gdy dziecko dokładnie pozna wcześniej wprowadzane.

Ćwiczenia dodatkowe:

- Przenoszenie na inny dywanik wybranych przez nauczyciela sztang.
- Układanie ze sztang różnych kompozycji z uwzględnieniem wzrastającej lub malejącej ich długości.
- Porównywanie sztang – wyszukiwanie o jeden mniejszej, o dwa większej...
- Mierzenie wysokości dziecka np. za pomocą dwóch klocków.
- Wyszukiwanie przedmiotów odpowiadających długością poszczególnym sztangom.
- Odrysowywanie sztang na papierze.

Wskazówki do pracy z dzieckiem niepełnosprawnym:

- na sztangach można przykleić paski oddzielające poszczególne odcinki;
- rozpoczynamy pracę od mniejszej ilości sztang.